

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2728

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de Minister van Financiën over *het bericht «BNG Bank: Europese investeringsbank verstoort de markt»* (ingezonden 4 september 2017).

Antwoord van Minister **Dijsselbloem** (Financiën) (ontvangen 18 september 2017).

Vraag 1

Heeft u kennis genomen van het halfjaarbericht van de BNG Bank, waarin de bank vaststelt dat de Europese Investeringsbank (EIB) de markt verstoort?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

In hoeverre deelt u de mening van de BNG Bank? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Het Kabinet heeft richting de Kamer meermaals benadrukt dat het cruciaal is dat projecten waar publieke middelen worden ingezet toegevoegde waarde moeten bieden, zonder dat de markt wordt verstoord.³ Dit geldt dus voor de EIB, alsook voor BNG. Als aandeelhouder van beide instellingen, ziet Nederland hier actief op toe.

Vraag 3

Klopt het dat de activiteiten van de EIB en het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI) niet altijd betrekking hebben op het bestrijden van marktfalen, zoals de BNG Bank beweert?

¹ <https://www.bngbank.nl/Documents/Over%20BNG%20Bank/Halfjaarbericht%202017/Halfjaarbericht%20BNG%20Bank%202017.pdf>

² <https://fd.nl/beurs/1215763/bng-bank-kritisch-over-marktverstarend-europees-investeringsbeleid>

³ Zie bijvoorbeeld Kamerstuk 21 501-507, nr. 1202 en Kamerstuk 22 112, nr. 2221

Antwoord 3

De Europese Investeringsbank (EIB) en het Europees Fonds voor Strategische Investeringen (EFSI) richten zich vanuit de langetermijnstrategie van de Europese Unie (Europe2020) op een concurrerende, sociale en groene markteconomie. De doelstelling is daarbij het verhelpen van marktfalen of suboptimale investeringssituaties.⁴ EFSI maakt het mogelijk risicovollere investeringen te doen dan EIB zelf op de balans zou kunnen nemen.

Vraag 4

In hoeverre past dit in de onderliggende doelstellingen van de EIB en het EFSI, bijvoorbeeld complementair zijn aan Europese marktinvesteringen in plaats van deze te vervangen?

Antwoord 4

Doel van de EIB is om additioneel te zijn aan de markt. Dit betekent dat projecten die de EIB ondersteunt niet of niet in dezelfde mate uitgevoerd kunnen worden zonder steun van de EIB. De EIB financiert dan ook in principe slechts één derde van een project, tot een maximum van 50%. Additionaliteit van EIB leningen is van belang zodat middelen doelmatig besteed worden en er geen verdrukking van andere partijen plaatsvindt.

Vraag 5

Zijn er inderdaad projecten gefinancierd door de EIB en het EFSI die evengoed door de BNG Bank gefinancierd hadden kunnen worden?⁵ Zo ja, welke? Vindt u dit een wenselijke situatie?

Antwoord 5

De financiering die de EIB in 2016 in Nederland verstrekke⁶, in totaal 2.6 miljard euro, ging naar verschillende publieke en private entiteiten, waarbij de overlap met BNG beperkt lijkt. Ook stelde de EIB in december 2016 EUR 250 miljoen ter beschikking aan BNG. Deze lening volgde op een eerder getekende samenwerkingsovereenkomst tussen de twee financiële instellingen om kennis en ervaring uit te wisselen om zo de publieke investeringen in Nederland te stimuleren.⁷

Vraag 6

Speelt het probleem van concurrentie tussen Europese fondsen en banken die speciaal zijn opgericht om (semi-)overheidsinstellingen te financieren ook in andere landen een rol? Zo ja, welke?

Antwoord 6

Het uitgangspunt van additionaliteit is een aandachtspunt voor elke investering met publieke middelen, niet alleen in Nederland, maar ook in Europa en elders in de wereld.

Vraag 7

Bent u bereid om de klacht van de BNG Bank te bespreken met het bestuur van de EIB en het EFSI? Zo ja, bij welke gelegenheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Nederland heeft zitting in de Raad van Bewindvoerders van de EIB. Hier zal Nederland aandacht blijven vragen voor het belang van de «additionaliteit» van EIB investeringen ten opzichte van de markt bij de beoordeling van specifieke projecten.

⁴ Zie Verordening (EU) 2015/1017, art. I (26).

⁵ NRC NEXT (29 augustus 2017): «Kredietverlening Bank Nederlandse gemeenten verstrekt minder kredieten dan in de eerste helft van 2016»

⁶ <http://www.eib.org/projects/loan/list/index?from=2016®ion=1§or=&to=2016&country=NL>

⁷ <https://www.bngbank.nl/Pages/Financiering/EIB-en-BNG-Bank-helpen-publieke-sector-met-investeringen-tegen-lage-kosten.aspx>